



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatelů **a) R. K.**, a **b) N. K.**, obou zastoupených JUDr. Kamilem Podroužkem, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Šafaříkova 666, za účasti **Finančního ředitelství v Hradci Králové**, se sídlem v Hradci Králové, Horova 17, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 7. 2004, č. j. 31 Ca 176/2003 - 24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem krajského soudu byly zamítnuty žaloby stěžovatelů proti rozhodnutím Finančního ředitelství v Hradci Králové (dále též „správní orgán“) ze dne 4. 11. 2003, č. j. 3266/110/2003-Ja a 3268/110/2003-Ja, kterými byla zamítnuta odvolání stěžovatelů proti dodatečným platebním výměrům Finančního úřadu v Hlinsku (dále též „správce daně“) ze dne 18. 3. 2003, č. j. 10264/03/235970/4095 a č. j. 10273/03/235970/4095, jimiž byla stěžovatelům dodatečně doměřena daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1999.

Ve včas podané kasační stížnosti stěžovatelé (dále též „daňové subjekty“) namítali stížní důvody uvedené v ust. § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Dle jejich názoru nelze posuzovat

zákonnost použití pomůcek pouze ve smyslu ust. § 31 odst. 5 zákona o správě daní a poplatků, nýbrž také s přihlédnutím k ostatním ustanovením zákona o správě daní a poplatků, zejména pak k těm, která v sobě obsahují základní zásady daňového řízení, tedy ust. § 2 odst. 2, 3 a 9 cit. zákona, neboť správce daně dle názoru daňových subjektů hodnotil některé důkazy zcela účelově. Stěžovatelům není do dnešního dne zřejmé, za jakým účelem došlo v průběhu daňového řízení ke zjišťování původu vkladů do jejich podnikání. Stěžovatelé tak mají za to, že správce daně porušil ust. § 46 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků. Stěžovatelé dále namítají, že správce daně v rozporu s ust. § 31 odst. 8 písm. c) zákona o správě daní a poplatků nevyvrátil věrohodnost, pravdivost a úplnost stěžovateli vedené evidence a dostatečně nekonkretizoval povinnosti, které stěžovatelé nesplnili. V daňovém řízení nebyly splněny zákonné podmínky pro možné aplikování doměření daně dle pomůcek, protože výzva správce daně nebyla určitá a srozumitelná. Správce daně pouze konstatoval určité nesrovnalosti v množství odpadu, které je od stěžovatelů odváženo, a v účetnictví stěžovatelů. Současně také nepřihlédl ke zjištěným okolnostem, z nichž pro stěžovatele vyplývaly výhody, což byla jeho povinnost, jak je zřejmé i z rozhodnutí Ústavního soudu, sp. zn. IV. ÚS 179/01, a z rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích, č. j. 10 Ca 110/2002. Stěžovatelé se tedy domnívají, že nebyly splněny zákonné předpoklady pro stanovení daně dle pomůcek. Proto navrhli zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci zpět k dalšímu řízení.

Správní orgán se ve svém vyjádření omezil na konstatování ztotožnění se s rozsudkem krajského soudu s tím, že navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

Ze správního spisu, který soudu předložil správní orgán, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Protokoly ze dne 29. 10. 2001, č. j. 29078/01/235930/7175 a č. j. 29079/01/235930/7175, zahájil správce daně u stěžovatelů daňové kontroly, ze kterých byly vyhotoveny Zprávy o daňové kontrole. Z úředního záznamu ze dne 18. 2. 2003, č. j. 7534/03/235930/2950, je zřejmé, že správce daně přistoupil ke stanovení daně dle pomůcek, neboť daňové subjekty neunesly důkazní břemeno, dále je z něj patrné, že s ohledem na ust. § 46 odst. 3 zákona o správě daní a poplatků uznal správce daně veškeré zaučtované výdaje, kafilerní a technologický odpad. Výzvami dle ust. § 16 odst. 2 písm. c) zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění platném pro projednávanou věc („dále jen zákon o správě daní a poplatků“), ze dne 9. 11. 2001 a 4. 12. 2002 byli stěžovatelé mimo jiného vyzváni i k doložení veškerých zdanitelných příjmů, které měli v souvislosti s jejich podnikatelskou činností. Dodatečnými platebními výměry na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1999 ze dne 18. 3. 2003, č. j. 10264/03/235970/4095 a č. j. 10273/03/235970/4095, doměřil správce daně stěžovatelům daňovou povinnost dle ust. § 46 odst. 7 zákona o správě daní a poplatků, neboť jak vyplynulo ze Zprávy o daňové kontrole, účetnictví daňového subjektu nebylo vedeno úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem; proto byla stěžovatelům stanovena daň dle pomůcek. Rozhodnutími správního orgánu specifikovanými výše byla zamítnuta odvolání stěžovatelů proti rozhodnutím správce daně s tím, že bylo shledáno dodržení zákonných podmínek pro použití a stanovení daně podle pomůcek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené rozhodnutí krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 31 odst. 5 zákona o správě daní a poplatků nesplní-li daňový subjekt při dokazování jím uváděných skutečností některou ze svých zákonných povinností, takže zde není možno daňovou povinnost stanovit dokazováním podle odstavců 1 až 4, je správce daně oprávněn stanovit daňovou povinnost za použití pomůcek, které má k dispozici nebo které si obstará bez součinnosti s daňovým subjektem.

Podle ust. § 50 odst. 5 cit. zákona směřuje-li odvolání proti rozhodnutí o dani stanovené podle pomůcek nebo o dani sjednané za řízení, zkoumá odvolací orgán pouze dodržení zákonných podmínek pro použití tohoto způsobu stanovení daně. Shledá-li odvolací orgán, že tyto zákonné podmínky byly dodrženy, odvolání pro jeho neodůvodněnost zamítne. V opačném případě rozhodnutí změní nebo zruší. Zjistí-li, že jsou u správce daně prvního stupně podmínky pro rozhodnutí podle § 49 odst. 1, vrátí věc k rozhodnutí s odůvodněním a pokyny pro další řízení správci daně prvního stupně.

Podle ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží.

Zásadní stížní námitkou stěžovatelů je jejich nesouhlas s tím, že jim byla v daňovém řízení doměřena daňová povinnost na základě ust. § 31 odst. 5 zákona o správě daní a poplatků. Nejvyšší správní soud konstatuje, že tuto stížní námitku je nutno posoudit ve světle jedné z základních zásad daňového řízení, které je zakotvena v ust. § 31 odst. 9 zákona o správě daní a poplatků, ze které vyplývá, že je to daňový subjekt, jehož povinností je prokázat všechny skutečnosti, které uvedl ve svém daňovém přiznání. Jestliže tedy stěžovatelé postavili svá přiznání k dani na účetnictví, které bylo následně zpochybněno správcem daně, spočívalo důkazní břemeno opět na stěžovatelích; byli to tedy oni, kdo byl povinen prokazovat pravdivost svých tvrzení. Jestliže tak v průběhu daňového řízení neučinili, neunesli důkazní břemeno. S ohledem na okolnost, že ze správního spisu jednoznačně vyplynulo, že stěžovatelé nevedli své účetnictví úplně, správně a průkazným způsobem tak, jak je jejich zákonnou povinností, správce daně dodržel podmínky pro stanovení daně dle pomůcek. S ohledem na okolnost, že režim ust. § 31 odst. 5 zákona o správě daní a poplatků nastupuje až v případě nesplnění povinnosti daňovým subjektem, stěžovatelé si sami nedostáním svých zákonných povinností (vedení průkazného účetnictví) odňali možnost participovat na doměření daně se správcem daně, neboť stanovení daně dle pomůcek je a priori řízením vedeným bez součinnosti s daňovým subjektem. Správce daně tedy nebyl povinen jakkoliv zpochybnovat tvrzení daňového subjektu, neboť v této fázi řízení již nebylo postupováno v rovině dokazování. Tato stížní námitka stěžovatelů je tedy nedůvodná.

K dalším námitkám stěžovatelů spočívajícím v tvrzení, že správce daně nepostupoval v daňovém řízení v souladu se základními zásadami tohoto řízení, že v daňovém řízení zjišťoval vklady do podnikání nikoliv výši daňové povinnosti, že porušil ust. § 46 odst. 2 a 3 zákona o správě daní a poplatků a že výzva, kterou jim adresoval v daňovém řízení, nebyla určitá, Nejvyšší správní soud s ohledem na ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. pro jejich novost nepřihlédl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnili stěžovatelé ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost

jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelé v soudním řízení úspěch neměli, proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Správní orgán nárok na náhradu nákladů řízení nevznesl, proto mu ho soud nepřiznal.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. února 2006

JUDr. Radan Malík
předseda senátu

